

ЗВІТ
про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0315
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Дніпровський національний університет ім. Олеся Гончара
ID ОП у ЄДЕБО	22785
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Географія, рівень вищої освіти магістр, галузь знань 10 Природничі науки, спеціальність 106 «Географія»
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	http://www.dnu.dp.ua/docs/osvitni_programy/2019/magistr/106_1_m.pdf

Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Керівник експертної групи	Хлобистов Євген Володимирович
Члени експертної групи	Тараєвський Олег Степанович, Калугін Іван Васильович
Залучений представник роботодавців	Немає
Спостерігачі	Немає
Дати виїзду до ЗВО	12 – 14 грудня 2019 року
Посилання на програму виїзду експертної групи до ЗВО	http://international-relations-tourism.karazin.ua/themes/irtb/resources/7216b5f84a75368543fe56069af8f8a8.pdf
Дата надходження звіту до	

Національного агентства	
Відомості щодо наявності зауважень ЗВО до звіту, посилання на них (за наявності)	

1. Призначення звіту

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми (ОП), що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Акредитація ОП є процедурою зовнішнього забезпечення якості, основною метою якої є отримання достовірної інформації про якість освіти за певною ОП, а також надання порад із її удосконалення. Процедура акредитації передбачає самооцінювання ОП, її оцінювання експертною групою, включаючи відвідування ЗВО, та прийняття рішення щодо акредитації Національним агентством.

Процедура акредитації проводиться відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/3385. Для обґрунтування аналізу та розуміння змісту критеріїв експерти також ураховують затвержені Національним агентством інструктивні документи.

Цей звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості ОП. Звіт призначений як безпосередньо для ЗВО, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і ЗВО. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

- наявні
- виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;
- відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;
- встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

<+> відсутні

Обґрунтування:

Експертам вчасно надавалися документи, що підтверджують відомості, зазначені у відомостях самооцінки. Недостовірних відомостей не виявлено. Дніпровський національний університет ім. Олеся Гончара не створював перешкод для роботи експертної групи. Експерти провели всі заплановані зустрічі з усіма категоріями учасників освітнього процесу, заявленими в програмі візиту.

3. Резюме

У цьому розділі експерти викладають свої загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям акредитації, підсумок сильних сторін та позитивних практик, а також: слабких сторін програми і рекомендацій з їх удосконалення. Резюме має у кондесованому вигляді відобразити зміст звіту; читач повинен бути спроможним зрозуміти загальні висновки експертної групи, прочитавши цей розділ.

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям:

ОП відповідає критеріям акредитації

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик:

Сильні сторони:

ОП має унікальність у порівнянні з подібними освітніми програмами. Ця унікальність полягає: по-перше, у наданні інструментарію, якій дозволяє здобувачам вивчати широкий спектр об'єктів дослідження, у тому числі: поєднання принципів та підходів з економічної, соціальної фізичної географії, географічного краєзнавства, охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів. По-друге, ОП базується на ОП Дніпровського національного університету ім. Олеся Гончара рівня бакалавр за спеціальністю 106 «Географія», і, таким чином, є остаточним завершеним циклом підготовки фахівців у галузі «Географія», які спроможні виконувати весь комплекс завдань, що пов'язані набуттям компетенцій, знань, навичок, вміння систематизувати та узагальнювати інформацію щодо територій та акваторій різного таксономічного рівня з подальшим застосуванням отриманих знань. По-третє, враховує запит практики щодо географічної підготовки випускників ОП, які є затребуваними у закладах вищої та середньої освіти, науково-дослідних та проектних організаціях, та державній службі та у приватних компаніях, в інших установах.

Позитивні практики:

1) діяльність ДНУ ім. Олеся Гончара базується на взаємодії всіх учасників освітнього процесу, в тому числі і роботодавців, направлена на удосконалення ОП та забезпечення індивідуальної траєкторії навчання здобувачів вищої освіти; 2) ОП направлена на трансфер технологій (магістерські роботи здобувачів вищої освіти виконуються в рамках наукових досліджень кафедри географії та з урахуванням очікувань роботодавців; 3) освітні комплекси ОП використовують широкий інструментарій методів, зокрема комп'ютерних технологій, практичних польових досліджень, комунікативні технології; 4) в закладі є наявна належна новітня навчальна інфраструктура; 5) ОП будується на принципах академічної мобільності.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони: не виявлено.

Суттєвих зауважень немає.

Рекомендації з удосконалення ОП:

Переглянути зміст ОП та доведення до зацікавлених сторін, перш за все роботодавців, інформації, що підвищують зацікавленість роботодавців у випускниках ЗВО.

4. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Факти, докази та їх аналіз:

Освітня програма має чіткі цілі, що відповідають специфіці навчального процесу та компетентостям отримання знань, вмінь та навичок з географічної освіти. Місія закладу - забезпечення високого рівня освітніх послуг за допомогою кваліфікованого кадрового потенціалу, матеріально-технічної бази, інформаційного та організаційного забезпечення навчального процесу. Цілі ОП мають суспільно важливий характер, сформульовані чітко, відповідають місії та стратегічним цілям закладу, які зазначені у Стратегії розвитку Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара на 2019-2025 роки (http://www.dnu.dp.ua/view/statut_universitetu), зокрема в аспекті створення, збереження та поширення знань у наукових сферах, пов'язаних із забезпеченням сталого розвитку територій України. Місія ЗВО має явну суспільну складову, віддзеркалює унікальність ОП і дозволяє впровадити та реалізувати всі необхідні компоненти, які передбачені для підготовки магістрів зі спеціальності «Географія». Унікальність ОП полягає в тому, що вона направлена на розробку наукових методів, компетенцій, навичок та практичних вмінь, спрямованих на комплексне та системне визначення закономірностей взаємодії природних та соціально-економічних складових територіального розвитку та суспільного зростання. Цілі ОП передбачають підготовку магістрів, здатних до дослідницько-інноваційної, науково-педагогічної діяльності та розв'язання актуальних географічних проблем. Цілі програми узгоджені з кваліфікаційними характеристиками професій працівників у сфері географічної освіти України.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

Спілкування зі стейкхолдерами виявило їх зацікавленість в реалізації освітньої програми, знання та навички, що отримують студенти в процесі навчання, використовуються у практичній діяльності, зокрема, стосовно картографування на основі сучасних технологій, країзнавства, організації екскурсійної роботи та туристичної діяльності, (лиш від роботодавця доданий до Справи). Проведені зустрічі показали, що стейкхолдери залучаються до формулювання цілей та програмних результатів навчання, а цілі освітньої програми та програмні результати навчання враховують їх позиції та потреби. Здобувачі мають можливість висловити свої погляди щодо ОП через представників Ради молодих вчених, систематичні опитування, бесіди, участь у роботі робочої групи. За останній період серед здобувачів ОП було проведено низку соціологічних опитувань (експертній групі було представлено анкети). Випускники ЗВО беруть участь у діяльності університету через регулярні зустрічі на кафедрі, під час участі у загально університетських заходах, в тому числі в оновленні ОП. Роботодавці безпосередньо беруть участь в практичній складовій ОП через аналіз дипломних практик студентів (зо було зазначено під час зустрічі з роботодавцями). Пропозиції стейкхолдерів аналізувались гарантми, керівництвом кафедри та адміністрацією ЗВО і були враховані. Система взаємодії зацікавлених сторін є дієвою і гарантує регулярність перегляду і покращення ОП. Для врахування інтересів та пропозицій здобувачів вищої освіти та випускників під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП проводяться періодичні заслуховування та розгляди пропозицій на засіданнях під час різноманітних наукових заходів, які проводяться в університеті із запрошенням випускників.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Факти, докази та їх аналіз:

Цілі освітньої програми пов'язані з підготовкою висококваліфікованих кадрів здатних до самостійної науково-дослідницької та практичної діяльності у галузі географії та географічних основ природокористування. Ринок праці вимагає фахівців з широкого кола питань щодо територіального розвитку, раціонального природокористування, застосування на практиці ГІС-технологій для складання карт та інформаційно-аналітичної підтримки прийняття управлінських рішень щодо регіонального програмування та планування. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання відповідають заявленому у відомостях самооцінювання і полягають у розвитку та якісному поєднанні експертних знань, прикладних аналітичних компетентностей та управлінських навичок. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання відповідають кваліфікаційним характеристикам професій працівників у сфері наук про Землю, стандарту вищої освіти. Перегляд зазначених вище кваліфікаційних характеристик проводився за участю ЗВО (автором і розробником стандартів рівня «бакалавр» та «магістр» є співробітник ЗВО проф. Шерстюк Н.П.). Під час зустрічей було з'ясовано явні тенденції розвитку спеціальності за спеціальністю 106 «Географія» на ринку праці. Такий стан обумовлений збільшенням кількості фахівців в сфері геокадастру туризму та рекреації, збільшенням потреби у вчителів географії для закладів середньої освіти. ОП та освітній процес безперечно свідчить про те, що ця ОП має достатній рівень для порівняння з провідними світовими аналогами. За результатами зустрічей експертної групи з учасниками освітнього процесу було неодноразово підтверджено, що ОП використовує досвід іноземних освітніх програм і базується на новітніх досягненнях науки і техніки.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Факти, докази та їх аналіз:

Особливостями цієї програми є її орієнтація на акцентуалізацію змісту освітніх компонент на сучасні тенденції розвитку географічної спеціальності - екологізацію, економізацію, соціологізацію, конструктивізацію; на оволодіння здобувачами вищої освіти методикою і здатністю до викладання географічних дисциплін у вищій школі, організації та здійснення науково-дослідних географічних досліджень, природоохоронної та екскурсійної діяльності; - формування у випускників програми системних знань щодо закономірностей розвитку природних та суспільно-географічних процесів світі; - формування здобувачами здатності вирішувати практичні завдання і нагальні проблеми природокористування, екологічного менеджменту регіонального управління.

Загальний аналіз щодо Критерію 1

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1:

Сильні сторони:

1) ОП має ознаки унікальності у порівнянні з подібними освітніми програмами України, оскільки направлена на розробку наукових методів комплексного поєднання географічної освіти, природокористування, рекреації, комп'ютерних технологій та картографії на об'єктах широкого спектру; 2) цілі ОП мають суспільно важливий характер; 3) ОП переглядається щорічно, у тому числі виконується перегляд програм навчальних дисциплін з метою врахування особливостей новітніх тенденцій розвитку спеціальності (враховуються результати моніторингу вступної кампанії, результати і/або висновки професійних дискусій, науково-практичних конференцій, конкурсів наукових робіт, круглих столів, тощо).

Позитивні практики:

Наявність як комплексного, так і індивідуального підходів у забезпеченні практичної та наукової складових освітнього процесу. Програмні результати навчання враховують особливості підготовки фахівців за напрямом «географія» для роботодавців та вимог МОП України.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1:

Слабкі сторони: відсутні.

Недоліки: не виявлено.

Рекомендації щодо удосконалення:

Мету ОП доповнити інформацією щодо «управлінської діяльності» (оскільки випускники за ОП за своїм рівнем кваліфікації можуть займати посади керівників підприємств та їх підрозділів, які не є науковими і освітніми закладами, як виявлено зі зустрічі з роботодавцями та випускниками). Таким чином, мету ОП рекомендується надати в редакції: «Підготовка висококваліфікованих кадрів здатних до самостійної науково-дослідницької, управлінської та практичної діяльності у галузі географії та природокористування».

Рівень відповідності Критерію 1:

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1:

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідають визначеному критерію, суттєві недоліки відсутні.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Факти, докази та їх аналіз:

Відповідно до змісту ОП та навчального плану обсяг освітньої програми складає 90 кредитів ЄКТС, що повною мірою відповідає вимогам статті 5 Закону України «Про вищу освіту» рівня вищої освіти магістр в галузі знань 10 Природничі науки, спеціальності 106 «Географія». Стандарт зі спеціальності 106 «Географія» не затверджений.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

ОП надає загальну інформацію та необхідні реквізити ЗВО в якому реалізується, має чітку структуру в контексті загального часу навчання та змістовно, освітні компоненти повністю підпорядковані логікою навчання і викладання. ОП описує предметну область, визначає орієнтацію та фокус, окреслює програмні результати навчання та ресурсне забезпечення її реалізації, встановлює придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, визначає перелік компетентностей випускника, розкриває освітні компоненти та їх логічну послідовність, у тому числі надає структурно-логічну схему їх вивчення, відображає форми атестації здобувачів і відповідність навчальних дисциплін компетентностям та результатам навчання, включає матрицю відповідності компетентностей освітнім компонентам та матрицю відповідності визначених стандартом компетентностей дескрипторам НРК, містить перелік нормативних посилань. Освітні компоненти, включені до ОП надають можливість досягнення програмних результатів навчання.

Деталізоване вивчення ОП та освітнього процесу показало, що зміст ОП мають чітку структуру, освітні компоненти, включені до ОП, склали логічну взаємопов'язану систему та освітні компоненти дозволяли досягти цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Факти, докази та їх аналіз:

Результати навчання за освітніми компонентами, що визначені ОП, свідчать про її правильну побудову щодо структури та змісту та повну відповідність спеціальності 106 «Географія» і забезпечують можливість отримання освіти відповідного рівня.

Під час ознайомлення з освітніми компонентами було встановлено, що зміст ОП повністю відповідає предметній сфері (області) в галузі знань 10 Природничі науки, спеціальності 106 «Географія», що забезпечує позитивні результати навчання здобувачів рівня вищої освіти магістр.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Факти, докази та їх аналіз:

Відповідно до Відомостей про самооцінювання, змісту ОП, пункту 7 «Положення про організацію освітнього процесу в ДНУ» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Osvit_proces_2017.pdf) та Положення про порядок обрання студентами дисциплін за вибором у ДНУ (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Vybirkovy_discipliny_2018.pdf), а також за результатами опитування фокус групи зі складу здобувачів вищої освіти було зроблено висновок, що ОП передбачає можливість (25 кредитів ЄКТС, що складає 27,78 %) для формування індивідуальної освітньої траєкторії.

Під час бесіди зі здобувачами вищої освіти з'ясовано що процедури вибору здобувачами дисциплін є для них зрозумілими та організованими у зручний спосіб. Процес включає такі етапи: 1) інформування здобувачів про зміст дисциплін, що виносяться на вибір; 2) написання студентом заяви з записом на дисципліни; 3) корекція з метою виконання умов щодо мінімальної кількості студентів, які можуть бути записані на певну дисципліну; 4) корекції, пов'язана із уникненням збігів у розкладі. Отже завдяки тому, що перелік вибіркового дисциплін та робочі програми до них розміщуються на сайті ДНУ у відкритому доступі, існує можливість їх внесення до індивідуального навчального плану студента, зарахування студентів на вивчення блоку вибіркового дисциплін та окремих вибіркового дисциплін здійснюється за заявами відповідно до їхніх рейтингових оцінок (конкурсних рейтингових оцінок) у ДНУ наявна можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Факти, докази та їх аналіз:

Практична підготовка здобувачів вищої освіти у ДНУ регламентується Положенням про порядок проведення практичної підготовки здобувачів у ДНУ (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Praktichna_pidgotovka_2018.pdf). Зміст ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Було встановлено, що освітні компоненти щодо практичної підготовки становлять 28 кредитів (31%) загального обсягу обов'язкових компонентів II циклу професійної підготовки магістра.

За результатами опитування фокус групи зі складу здобувачів вищої освіти, а також представників роботодавців було зроблено висновок, що ДНУ має налагоджену співпрацю з роботодавцями та випускниками програми щодо забезпечення отримання здобувачами практичної підготовки під час проходження виробничої практики (на базі випускової кафедри за ОП ДНУ, туристичних підприємствах та установах, що потребують фахівців в галузі географії) та виконання й захисту кваліфікаційної роботи. Існує практика індивідуальних консультацій викладачів щодо вибору місця проходження практики, процесу її проходження та підготовки звітів за її результатами.

Отже обсяг та якість практичної підготовки здобувачів вищої освіти, отримані ними під час практик компетентності є корисними в їхній подальшій професійній діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Факти, докази та їх аналіз:

ОП передбачене формування у здобувачів соціальних навичок, тому зміст ОП та робочих програм навчальних дисциплін направлений на набуття здобувачами вищої освіти необхідних соціальних навичок (Soft Skills). За результатами опитування фокус групи зі складу здобувачів вищої освіти, а також представників роботодавців було зроблено висновок, що в процесі практичної професійної підготовки при проходженні виробничої практики та підготовки і захисту кваліфікаційних робіт, здобувачі опановують вміння управляти своїм часом, розуміння важливості дедлайнів, здатність логічно і системно мислити, креативність, вміння урахувати вимоги майбутніх роботодавців та ін. Підтверджено наявність у ДНУ елементів політики розвитку soft skills у своїх здобувачів вищої освіти та викладачів через систему підвищення кваліфікації та професійного розвитку.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

За відсутності відповідного професійного стандарту перелік дисциплін ОП ДНУ надає здобувачеві вищої освіти можливість набути необхідні професійні навички та компетенції за рахунок наявності таких дисциплін, як «Методологія та організація наукових досліджень», «Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі») та практичної складової навчання (виробнича практика: стажування за фахом), що в сукупності забезпечує ефективність їх професійної діяльності.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістичне відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання

Факти, докази та їх аналіз:

За результатами співбесіди із здобувачами вищої освіти під час виїзду було підтверджено, що для з'ясування навантаженості здобувачів за ОП «Географія» застосовуються такі форми усних опитувань: опитування здобувачів, які проводяться викладачами та робота з фокус-групами (організують куратори академічних груп).

Отримані результати опитувань обговорюються на засіданнях кафедри. Це дає можливість вживає заходів для того, щоб реалістичне оцінити, яким є обсяг самостійної роботи, у середньому потрібний здобувачеві для належного опанування тієї чи іншої дисципліни ОП.

Підтверджено, що загальний бюджет навчального часу складає 90 кредитів ЄКТС (2700 годин), з яких обсяг аудиторних становить 560 годин (20,74%), а обсяг самостійної роботи

здобувачів становить 2140 години (79,26%). По окремих дисциплінах обсяг самостійної роботи становить від 69% до 81% від загального бюджету навчального часу на дисципліну.

Тижневе аудиторне навантаження для здобувача за очною формою навчання під керівництвом викладача за ОП «Географія» становить 8 годин відповідно до навчального плану у 1 та 2 семестрі та 0 годин – у третьому.

Підтверджена наявність науково-методичного забезпечення самостійної роботи здобувачів по кожній дисципліні чи окремій темі, а саме: підручники, навчальні посібники, методичні матеріали, курси (конспекти) лекцій, практикуми, електронно-обчислювальна техніка тощо.

Використовується також система індивідуальних консультацій викладачів (не передбачених кредитами) з матеріалу, що передбачає самостійну роботу студентів.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Факти, докази та їх аналіз:

Підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється в рамках ОП «Географія».

Передбачена ОП отримання здобувачами практичної підготовки під час проходження виробничої практики (на базі випускової кафедри за ОП ДНУ, туристичних підприємств та установах, що потребують фахівців в галузі географії) та виконання й захисту кваліфікаційної роботи забезпечує відсутність розриву між теорією і практикою, освітою та виробництвом.

Загальний аналіз щодо Критерію 2

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2:

Сильні сторони:

ОП за змістом (перелік освітніх компонент) та структурою (їх послідовністю та зв'язками між собою) базуються на предметній області за спеціальністю 106 «Географія», що позитивно впливає на результати навчання здобувачів.

Позитивна практика: використання в освітньому процесі ДНУ при підготовці здобувачів вищої освіти за спеціальністю 106 «Географія» індивідуальної роботи викладачів із здобувачами (консультаційна робота) в процесі організації практичної підготовки та забезпечення самостійної роботи.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2:

Слабкі сторони: не виявлено.

Недоліки: не встановлено.

Рівень відповідності Критерію 2:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2:

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідають визначеному критерію, недоліки відсутні.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила прийому на навчання за цією освітньою програмою визначаються Правил прийому до Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара у 2019 році (http://www.dnu.dp.ua/docs/vstup/2019/Pravyla%20pryiomu%20DNU%202019%20zi%20zmina_mi_25_06.pdf). Їх зміст викладено у логічній послідовності, системно та доступний для розуміння потенційних вступників. Дискримінаційні необґрунтовані положення в тексті не виявлено.

Правила прийому виставлені на офіційному зовнішньому сайті ДНУ та є зручні в виявленні та доступі (http://www.dnu.dp.ua/view/normatyvna_baza)

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Правилами прийому на навчання на ОП («Правила прийому на навчання до Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара у 2019 році») передбачено, що особи, які мають вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем (освітнім ступенем) бакалавра та виявили бажання навчатися за спеціальністю, подають до приймальної комісії Університету особисту заяву щодо прийому на навчання, необхідні документи (паспорт, військовий квиток або посвідчення про приписку до призовної дільниці, оригінали документу про базову вищу освіту), копії документів, які засвідчують проведення вступниками наукової діяльності (копії публікацій, програм наукових семінарів, конференцій, відгук завідувача відповідної кафедри про наукові досягнення вступника тощо). Для конкурсного відбору осіб, що вступають на навчання для здобуття ступеня магістра географії, зараховуються результати вступного іспиту з іноземної мови, фахового випробування з географії. Форма (тестова) та зміст вступних випробувань відповідають рівневі початкових (вхідних) компетентностей (мовних, географічних), потрібних для того, аби розпочати навчання за програмою.

Отже правила прийому на ОП враховують особливості самої програми. Це означає, що форми та зміст вступних випробувань відповідають рівневі початкових (вхідних) компетентностей, потрібних для того, аби розпочати навчання на програмі.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Визнання результатів навчання вступників, отриманих в інших ЗВО, регулюється «Правилами прийому на навчання до Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара у 2019 році» (http://www.dnu.dp.ua/docs/vstup/2019/Pravyla%20pryiomu%20DNU%202019%20zi%20zminami_25_06.pdf). При прийнятті на навчання осіб, які подають документ про ступінь освіти здобутий за кордоном, обов'язковою є процедура визнання і встановлення еквівалентності цього документа (наказ МОН України від 05 травня 2015 року № 504 «Деякі питання визнання в Україні іноземних документів про освіту»). Іноземці, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавра в Університеті або в іншому вищому навчальному закладі України, беруть участь у конкурсі щодо прийому на навчання для здобуття ступеня магістра. Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регулює Порядок визначення академічної різниці, її складання та перезарахування (зарахування) навчальних дисциплін ([http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Poriadok_Akadem_riznycia_2017\(1\).pdf](http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Poriadok_Akadem_riznycia_2017(1).pdf)), який розміщений на офіційному сайті ДНУ.

ДНУ визнає сертифікати про вивчення іноземних мов. Згідно Правил прийому на навчання до ДНУ (<http://www.dnu.dp.ua/docs/vstup/2019/Pravyla%20pryiomu%20DNU%202019.pdf>) вступник, який підтвердив свій рівень знання англійської мови дійсним сертифікатом тестів TOEFL або International English Language Testing System або сертифікатом Cambridge English Language Assessment (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня); німецької мови – дійсним сертифікатом TestDaF (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня); французької мови – дійсним сертифікатом тесту DELF або DALF (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня), звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом.

Доступність учасників освітнього процесу до документів ДНУ, що регулюють питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, забезпечується розміщенням їх на веб-ресурсах університету. Академічна мобільність врегульована, відповідає Конвенції, а також практично застосовується.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Окремий документ щодо регулювання питань визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті в ДНУ, не розроблений. Під час зустрічей з здобувачами, академічним персоналом, адміністративним персоналом та керівництвом було визначено готовність закладу до удосконалення, у тому числі в питанні можливості визнання в ДНУ України результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Загальний аналіз щодо Критерію 3

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3:

Процедура вступу та визнання результатів навчання є доступною і зручною для вступників різного віку та з різним досвідом. Забезпечена надійність процедур, що є важливим аспектом для довіри до ступенів, що їх присвоюють ЗВО.

Правила прийому на навчання за ОП не містять дискримінаційних положень і всі вимоги при вступі є обґрунтованими.

Академічна мобільність врегульована.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3:

Слабкої сторони: не виявлено.

Недоліки: відсутні.

Рекомендації:

- 1) вдосконалити Правила прийому на навчання за цією освітньою програмою, сформувавши відповідний додаток ДО («Правила прийому на навчання до Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара»;
- 2) врегулювати питання визнання в ДНУ результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3:

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідають визначеному критерію, суттєві недоліки відсутні.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Факти, докази та їх аналіз:

В ЗВО наявний внутрішній нп документ. Форми та методи навчання сприяють досягненню заявлених у ОП РН. Принцип академічної свободи має місце. Організація освітнього процесу здійснюється відповідно «Положення про освітній процес в ДНУ» за такими формами: навчальні заняття, самостійна робота, індивідуальні заняття, практична підготовка, контрольні заходи, які сприяють досягненню програмних результатів навчання і, водночас, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принцип академічної свободи (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Osvit_proces_2017.pdf).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Факти, докази та їх аналіз:

Студентоцентрований підхід забезпечується достатньою мірою на всіх рівнях освітнього процесу. Перш за все студентам надається можливість долучитися під час виконання навчальних завдань до вирішення реальних суспільно актуальних проблем (наприклад, у сфері природоохоронної діяльності - студенти мають можливість брати участь у виконанні завдань щодо проектування регіональних екологічних мереж, виконання робіт з підготовки наукових обґрунтувань створення нових заповідних територій, розробки реальних туристичних маршрутів для регіональних ландшафтних парків і Анкета «Викладач очима студентів»). Під час проведення практичних робіт та консультацій відбувається діалог і спілкування викладача з кожним студентом індивідуально, виявляються вподобання та рівень кожного студента, в подальшому теми та завдання підбираються з урахуванням індивідуальних особливостей студентів для максимального розкриття їхнього потенціалу. Важливо, що методика навчання і підбір дисциплін формує системне, комплексне мислення, що надає переваги студентам після опанування ОП бути успішними спеціалістами з можливістю реалізації в різних сферах професійної діяльності.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Поєднання навчання і досліджень під час освітнього процесу відбувається в процесі підготовки курсових і дипломних робіт, написанні наукових студентських робіт та представленні їх на всеукраїнські конкурси, участі студентів у науково-практичних конференціях, семінарах, інших заходах. Так, у 2018-2019 н.р. студенти брали участь у наукових дослідженнях за науково-дослідною темою «Географічні фактори обґрунтування розвитку агломерацій Дніпропетровського регіону» (№ держреєстрації 0116U003468 (2016-2018 рр.). За цей же навчальний рік магістранти взяли участь у роботі 16 школи-семінара «Проблеми розвитку регіонів України» (Родін П., гр.. ГГ-18-1), що відбулася 1-2 червня 2019 року у м.Славутич.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Факти, докази та їх аналіз:

Відповідно до закону України «Про вищу освіту» Дніпровським національним університетом імені Олеся Гончара розроблено «Положення про навчально-методичні комплекси дисциплін ДНУ», яке встановлює вимоги стосовно змісту і оформлення навчально-методичних комплексів дисциплін, передбачених навчальним планом (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>). Відповідно пункту 2.7 робочі програми освітніх компонентів ОП викладачами щорічно оновлюються з урахуванням результатів моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми, здобувачів освіти, роботодавців. Оновлення змісту програм дисциплін відбувається регулярно щорічно. Зміни до програми схвалюються на засіданні кафедри географії та ухвалюються науково-методичною радою факультету. Як приклад, зміст вибіркової дисципліни ВК 2 «Конструктивно-географічні основи раціонального природокористування» оновлено з урахуванням практики управління землекористуванням та природоохоронною діяльністю на урбанізованих територіях на прикладі м. Дніпро (Розділ 3. Управління природокористуванням. Міжнародна співпраця в галузі природокористування). Тема 2. Управління природокористуванням.). Оновлення оформлено у вигляді додатку до робочої програми дисципліни та затверджено на засіданні кафедри географії (Протокол засідання кафедри географії №2 від 10.09.2019 р.).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Університетом підтримуються принципи міжнародної академічної мобільності («Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу ДНУ»; (http://www.dnu.dp.ua/view/polozennya_dnu). Наразі у ДНУ в рамках програм Європейського Союзу в галузі освіти, підготовки, молоді та спорту «Erasmus+» (<http://erasmusplus.org.ua>) виконуються проекти за напрямками: «Erasmus+» KA2 (розвиток потенціалу вищої освіти, колишній «TEMPUS»); програма академічної мобільності «MELVLANA» (<http://yok.gov.tr/web/melvana/anasayfa>). Викладач доц. Грушка В.В. на ОП має англomовні публікації у міжнародних виданнях в Республіці Мальта і Канаді. ОП передбачає ознайомлення здобувачів із світовими науковими здобутками у галузі наукових географічних досліджень. Наприклад, у курсі «Конструктивно-географічні основи раціонального природокористування» передбачені практичні завдання для студентів стосовно ознайомлення із найкращими світовими практиками в галузі природокористування на основі аналізу іншомовних джерел інформації.

Загальний аналіз щодо Критерію 4

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4:

Сильні сторони:

Здобувачі приймають участь у всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт з географії та інших конкурсах наукових робіт, організованих профільними установами та організаціями.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4

Слабкі сторони, недоліки:

Протягом 2018-2019 та 2019-2020 навчальних років здобувачами можливість участі у міжнародних проектах та міжнародна академічна мобільність не були реалізовані.

Рекомендації:

Експертна група рекомендує активізувати участь у міжнародних проектах та міжнародну академічну мобільність.

Рівень відповідності Критерію 4:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4:

Недолік не є суттєвим и не впливає на загальну відповідність критерію.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Факти, докази та їх аналіз:

Форми контрольних заходів дають можливість встановити досягнення здобувачів вищої освіти результатів навчання. Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів визначають документи (www.dnu.dp.ua, підрозділ Нормативна база освітнього процесу): 1) Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії ДНУ; 2) Положення про організацію і проведення поточного семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти ДНУ та інші.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 106 «Географія» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти відсутній. Форма атестації здобувачів вищої освіти за ОП відповідно до «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії ДНУ» здійснюється у вигляді захисту дипломної роботи.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Згідно «Положення про організацію і проведення поточного і семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти ДНУ», критерії оцінювання відповідей здобувачів вищої освіти доводяться до їх відома перед проведенням семестрового екзамену. Спірні питання щодо проведення семестрового контролю знань (сесій) розглядає апеляційна комісія, права, обов'язки та персональний склад якої визначає ректор ДНУ згідно «Положення про організацію і проведення поточного та семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти ДНУ» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_potoch_sem_kontr-2018.pdf). Процедуру проведення контрольних заходів регулюють: Положення про організацію освітнього процесу в ДНУ, Положення про організацію і проведення поточного та семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти ДНУ, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ДНУ, та Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії ДНУ, які оприлюднені на офіційному сайті ДНУ (http://www.dnu.dp.ua/view/polozennya_dnu). Згідно Положення про організацію освітнього процесу (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Osvit_proces_2017.pdf) робоча програма навчальної дисципліни визначає форми й засоби поточного та підсумкового контролю. Також проведення контрольних заходів регламентується Положенням про організацію і проведення поточного і семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти ДНУ (режим доступу: http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_potoch_sem_kontr-2018.pdf). Зазначені положення розташовані у вільному доступі на сайті Дніпровського національного університету.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

Виховання у студентів якості доброчесності є свого роду обов'язком закладів вищої освіти, і науково-педагогічна спільнота Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара активно долучається до даного процесу. Так, всі без винятку навчальні структурні підрозділи університету (кафедри) здійснюють перевірку курсових і дипломних робіт здобувачів вищої освіти на виявлення і таким чином запобігання академічного плагіату за допомогою програмного забезпечення «Anti-Plagiarism». Згідно з Положенням про запобігання та виявлення фактів порушення академічної доброчесності у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара (2018 р.) та відповідно до ст. 42 Закону України «Про освіту» від 05 вересня 2017 р. № 2145-VIII за порушення академічної доброчесності здобувачі освіти ДНУ ім. Олеся Гончара можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту); позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання. На даній ОП фактів порушення академічної доброчесності виявлено не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5:

Сильні сторони:

Залучення представників ОСС до контрольних заходів та оцінювання здобувачів вищої освіти. Студенти обізнані з алгоритмом вирішення конфліктних ситуацій. Наявна спеціальна програма для перевірки робіт на антиплагіат.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5:

Слабкі сторони, недоліки: Відсутність оприлюднених на веб-сайті ЗВО інформації про форми та строки контрольних заходів, критерії оцінювання.

Рекомендації щодо удосконалення:

Систематично проводити заходи щодо популяризації академічної доброчесності на даній ОП.

Рівень відповідності Критерію 5:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5:

Недолік не є суттєвим та не впливає на загальність відповідності критерію.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Академічна та/або професійно кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми в цілому забезпечує досягнення визначених програмою цілей, разом з тим має місце не відповідність академічної та професійної кваліфікації окремих викладачів для забезпечення програмних результатів навчання. Доказ: зведена інформація про викладачів надана експертній групі завідувачем кафедри і підтверджена завідувачем кафедри, що ця інформація подана до ЄДБО.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Необхідний рівень професіоналізму викладачів визначають: «Порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників ДНУ» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/Poriadok_konkurs_vidbir_NPP_2019.doc); «Положення про рейтингове оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників ДНУ» «Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників ДНУ» (http://www.dnu.dp.ua/view/polozennya_dnu). Цими документами визначаються процедура та критерії визначення необхідного рівня професіоналізму під час конкурсу на заміщення вакантної посади. Основні вимоги до викладачів: освіта та науковий ступінь відповідно предметній спеціальності, наявність наукових публікації географічного спрямування, досвід практичної науково-дослідної діяльності в галузі, електронний рейтинг викладачів. Також враховується рейтинг викладача серед студентів (за результатами щорічного опитування). До викладання дисциплін ОП залучені кваліфіковані фахівці. Інших фахівців з великим досвідом практичної діяльності, які працюють у провідних закладах та організаціях міста, залучати до викладацької діяльності за ОП університет не має фінансового ресурсу.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Факти, докази та їх аналіз:

Залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу відбувається через проведення виробничої практики: стажування за фахом. Згідно з діючим «Положенням про порядок проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти у ДНУ» (затверджене вченою радою ДНУ 25.10.2018 р, протокол № 5, http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Praktichna_pidgotovka_2018.pdf) виробнича практика здобувачів проводиться на базах практики, які забезпечують виконання програми для відповідних рівнів вищої освіти, або в його структурних підрозділах. Згідно Положення здобувачі можуть проходити виробничу практику: стажування за фахом на базі в обласних та районних адміністраціях, державних установах та організаціях, комерційних структурах і фірмах різних форм власності усіх областей України, де їх керівниками від бази практики є провідні фахівці, потенційні роботодавці. По закінченню терміну практики керівники підприємств-баз практик надають письмову характеристику роботи здобувача в якості стажера/практиканта (міститься у щоденнику практики) та висловлюють в усній формі свої вимоги до здобувачів керівникам практики від університету. У якості баз виробничої практики виступають підприємства та організації, з якими укладені договори про проведення виробничої практики: стажування за фахом, наприклад: Дніпровський національний історичний музей імені Д.І. Яворницького, туристична агенція «Далі Тревел» м. Дніпро.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Факти, докази та їх аналіз:

До викладання навчальних дисциплін педагогічного та методичного спрямування залучені професіонали-практики, експерти з методики викладання географії. Д-р пед. наук, проф. Зеленська Л.І. є відомим в Україні фахівцем у галузі методики викладання географії, має цінний досвід організації наукової роботи в університеті, досвід підготовки кандидатів наук з спеціальності 11.00.11 Конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів, багаторічний досвід роботи в експертних радах МОН. Д-р геогр. наук, проф. Шерстюк Н.П. має багаторічний досвід науководослідної роботи як керівник науково-дослідних тем інституту геології ДНУ та кафедральних тем. Доцент, канд. пед. наук Лисичарова Г.О. має досвід викладацької роботи у ЗСО (в Дніпровському ліцеї інформаційних технологій при ДНУ імені Олесея Гончара). Доц. Манюк В.В. має досвід управління природоохоронним закладом (директор Національного парку «Дніпрові пороги»), просвітницької роботи в галузі підвищення екологічної свідомості, організації природоохоронної діяльності, учасника громадського руху. Залучати до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців з інших закладів університет не має можливості через відсутність необхідних фінансових ресурсів.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Факти, докази та їх аналіз:

Кожен НПП університету кожні 5 років проходять підвищення кваліфікації на базі Навчально-методичного центру післядипломної освіти та підвищення кваліфікації ДНУ за окремою програмою, що затверджується проректором (відповідно до «Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників ДНУ», затвердженого наказом від 05.09.2013 р. № 500, http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozjpidv_qualif.doc). В університеті існує чітка програма підвищення професійної кваліфікації викладачів, за якої кожні 5 років викладач університету повинний пройти підвищення своєї кваліфікації у провідних установах міста та області. Всі НПП ОП відповідно заздалегідь складеного плану проходять підвищення кваліфікації в установах, що забезпечують підвищення кваліфікації педагогічних працівників за основними напрямками, спеціальну підготовку з питань впровадження інформаційно-комунікаційних та медіаосвітніх технологій у практику роботи вчителя. Так, наприклад, у 2019 р. на базі Дніпровської академії неперервної освіти пройшов підвищення кваліфікації викладач кафедри, канд. геогр. наук Грушка В.В., а у 2015 році у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна - доц. Суматохіна І.М. (гарант ОП). В якості основних процедур моніторингу рівня професіоналізму викладача ОП виступають щосеместрове проведення відкритих лекцій викладачами ОП і обов'язкове обговорення їх результатів на навчально-методичних радах.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Факти, докази та їх аналіз:

Стимулювання розвитку викладацької майстерності відбувається шляхом моніторингу рівня професіоналізму при проведенні відкритих занять, взаємовідвідуваннях викладачів, опитуванні студентів (анкета «Викладач очима студента»). Досвідчені й активні викладачі залучаються до складу науково-методичної та вченої рад факультету. Науково-методична рада факультету щорічно за планом обговорює питання впровадження сучасного досвіду викладацької діяльності, розглядає науково-методичні комплекси дисциплін та дає рекомендації їх використання в освітньому процесі. В університеті відсутня система матеріального заохочення викладачів за досягання у фаховій сфері. Однак існує широка система нематеріального заохочення викладачів. З боку адміністрації та профкому в університеті існує система морального заохочення за внесок викладачів до досконалості викладання (нагородження грамотами та подяками, відзначення до державних свят та визначних дат). Викладачі ОП (Зеленська Л.І., Лисичарова Г.О.) мають грамоти від ректора ДНУ за сумлінну викладацьку діяльність, проф. Зеленській Л.І. у 2018 р. присвоєно звання «Заслужений професор Дніпровського університету». Доцент Лисичарова Г.О. у 2018 р. стала номінантом щорічного конкурсу на найкращу монографію, навчальний посібник, підручник, які отримали визнання серед наукової та освітянської спільноти, що проводиться ГО «Національна академія наук вищої освіти України».

Загальний аналіз щодо Критерію 6

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6:

Сильні сторони:

Високе матеріальне забезпечення НПП порівняно з іншими ЗВО.

Розроблена процедура конкурсного відбору НПП, яка є прозорою.

ЗВО залучає професіоналів-практиків для реалізації практичної підготовки здобувачів вищої освіти.

ЗВО має дієву політику щодо стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6:

Слабкі сторони, недоліки: ЗВО не залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Рекомендації щодо удосконалення:

Розглянути можливість залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 6:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6:

Недолік не є суттєвим та не впливає на загальність відповідності критерію.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Факт частково підтверджено: в освітньому процесі використовуються науково-методичні фонди, Наукової бібліотеки ДНУ, спортивна інфраструктура, будинок культури. При викладанні навчальних дисциплін ОП застосовується комп'ютерне обладнання навчальної лабораторії «Топографії, картографії та дистанційних методів». Лабораторія обладнана 7 комп'ютерами, де студенти мають змогу користуватися локальною мережею з виходом у глобальну мережу Internet. Для демонстрацій лекційного матеріалу, під час лекцій, захисту звітів виробничої практики та кваліфікаційних робіт використовується мультимедійне обладнання. Кожен ОК має достатнє науково-методичне забезпечення, розроблені НМКД у повній мірі забезпечують ефективність освітнього процесу. Гарантом ОП була вказано у самозвіті, що освітній процес за ОП відбувається з використанням сучасних ноутбуків, що дає можливість виконувати практичні завдання, за тестовим опитуванням оцінювати рівень знань здобувачів. Але насправді цього не було помічено та факт не підтвердився. Докази: персональне спілкування із здобувачами освіти, особистий огляд аудиторій експертною комісією.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Факт підтверджений: у ЗВО створений безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької або наукової діяльності в межах ОП. Здобувачі можуть: користуватися науковою бібліотекою ДНУ, Wi-Fi (на факультетах), обладнанням лабораторії кафедри географії та інших кафедр факультету; отримувати консультації провідних НПП; користуватись послугами Палацу студентів ДНУ, спорткомплексу, ботанічного саду, акваріуму ДНУ. Згідно із Положенням про порядок надання платних освітніх та інших послуг у ДНУ (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Nadannya_platnyh_osvit_poslug.pdf), університет може надавати певні платні послуги ЗВО, серед яких проведення спеціальних 20 курсів, семінарів, тренінгів, стажування, підвищення професійної компетентності в формі, що не потребує отримання відповідної ліцензії. Права та інтереси здобувачів регулюються такими положеннями ДНУ: Положення про студентське самоврядування у ДНУ (http://www.dnu.dp.ua/docs/students/Polozhennya_pro_OSS_v_DNU_imeni_Olesya_Gonchara.doc); Положення про студентське наукове товариство ДНУ (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Stud_nauk_tovarystvo.doc); Положення про студентське містечко ДНУ (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Stud_mistechko.pdf). Заходами, що сприяють задоволенню потреб та інтересів здобувачів є регулярні опитування, спілкування. Докази: спілкування з фокус-групами здобувачів вищої освіти, представниками ОСС, академічним персоналом; огляд інфраструктури.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Факти, докази та їх аналіз:

Факт частково підтверджений: Безпечність життя та здоров'я здобувачів вищої освіти гарантується «Статутом університету імені Олесі Гончара (2017 р.)», «Положенням про психологічну службу ДНУ», за якими університет зобов'язаний забезпечувати учасникам освітнього процесу належні умови праці та навчання згідно з вимогами законодавства про охорону праці. В університеті створена Служба охорони праці для організації виконання правових, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних, соціально-економічних і лікувально-профілактичних заходів, спрямованих на запобігання нещасним випадкам, професійним захворюванням і аваріям у процесі праці та навчання. Вона займається організацією та проведенням профілактичних заходів, спрямованих на усунення шкідливих і небезпечних виробничих факторів, запобігання нещасним випадкам, загрозам життю або здоров'ю працівників і студентів. У «Стратегії розвитку ДНУ імені Олеся Гончара на 2019-2025 роки» передбачується використання за призначенням приміщень ДНУ, забезпечення необхідних ремонтів на відповідних інфраструктурних об'єктах, благоустрою територій в межах університетського містечка. До основних у проблем у сфері психічного здоров'я здобувачів ОП можна віднести: життєві складності і соціально-психологічні проблеми у певних студентів, які вступили до університету з тимчасово окупованих територій (Аверіна Л.). Для вирішення цих проблем проводяться бесіди з ними викладачів, членів студентської ради факультету. Докази: нормативна база університету, спілкування із фокус-групами, огляд інфраструктури.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Факт підтверджено: Комунікація із студентами ОП відбувається відповідно «Положення про організацію виховної роботи у ДНУ» безпосередньо через спілкування на виховних годинах; часах консультацій з індивідуальної та самостійної роботи; а також інтерактивними засобами (Facebook), де створена інформаційна сторінка кафедри; через сайт кафедри (<http://www.ggfdnu.org.ua/>); електронну пошту. Відповідно до «Положення про забезпечення доступу до публічної інформації у ДНУ» та «Положення про електронні освітні ресурси ДНУ» здобувачі мають можливість користуватись інформаційними ресурсами (офіційний веб-сайт ДНУ, розділ «Освітня діяльність») для задоволення навчальних та інших потреб. Здобувачам ОП надаються різні види підтримки: організаційна - через взаємодію з кураторами студентської групи; інформаційна - через надання своєчасної інформації про основні освітні, соціальні і культурні заходи в університеті; консультативна - через проведення своєчасних і запланованих консультацій з індивідуальної та самостійної роботи, виконання кваліфікаційної роботи; соціальна підтримка-через здійснення соціального супроводу здобувачів із числа дітей-сиріт (Ракша Л.), здобувачів з окупованих територій (Аверіна Л.). Докази: спілкування з фокус-групами здобувачів освіти, представників ОСС, випускниками ОП.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Факт підтверджено: Статутом Університету (редакції 2017 р.) зобов'язується створення необхідних умов для здобуття вищої освіти особами з особливими освітніми потребами. Серед основних заходів, що передбачені, це спеціальні умови, визначені «Правилами прийому на навчання до ДНУ у 2019 році» щодо участі у конкурсному відборі при вступі до університету для здобуття вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти осіб з інвалідністю, які неспроможні відвідувати заклад освіти (за рекомендацією органів охорони здоров'я та соціального захисту населення), облаштування пандусів у корпусах ДНУ, використання ліфту із широкими дверима тощо. Наразі за ОП зі спеціальності 106 Географія особи з особливими освітніми потребами не навчаються. Докази: спілкування з фокус-групами менеджменту ЗВО, здобувачами, академічним персоналом; персональний огляд інфраструктури експертною комісією. Варто зазначити, що пандусів не було помічено, але менеджмент наголосив, що цю ситуацію вже виправляють і в найближчий час вони з'являться.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Факт підтверджено: Процедура врегулювання конфліктних ситуацій визначається Правилами внутрішнього розпорядку ДНУ від 31.08.2016 (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/Pravila_vnutr_rozporiadku2016.doc). Згідно п.1.7 цього документу забороняється будь-яка дискримінація у сфері праці та навчання, порушення принципу рівності прав і можливостей, пряме або непряме обмеження прав працівників та осіб, які навчаються, залежно від раси, політичних, релігійних та інших переконань, тендерної ідентичності, сексуальної орієнтації, етнічного, соціального та іноземного походження, віку, стану здоров'я, сімейного чи майнового стану, місця проживання, членства в професійній спілці, звернення до суду або інших органів за захистом своїх прав. ДНУ виконує Закон України «Про запобігання корупції», реалізує Антикорупційну програму (затверджена 07.02.2019 року Наказом ректора № 37). Уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції призначено Сергеева В.П. - помічника ректора (Наказ ректора від 14 липня 2016 р., № 180). Для розгляду скарг стосовно корупційних правопорушень діють телефонні лінії та електронна скринька, здійснюється прийом скарг в уповноваженою особою. Психологічна служба ДНУ здійснює соціально-психологічний супровід освітнього процесу («Положення про психологічну службу» http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Psyhologichna_sluzhba_DNU.pdf). Підчас реалізації ОП конфліктних ситуацій не виникало. Скарг, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією і корупцією в межах ОП не було. Докази: документація на веб-сайті; спілкування із здобувачами освіти, членами ОСС та менеджментом ЗВО. Варто додати, що у членів ОСС були випадки вирішення питань з доброчесністю на факультеті фізичного виховання, де вони досягли позитивних змін. (На тому факультеті певні викладачі ставили не об'єктивно високі оцінки тим, хто прогулював пари. Студенти з різних факультетів і в тому числі з історичного факультету, написали багато скарг і на факультеті фізичного виховання почалися позитивні зміни з викладацьким складом).

Загальний аналіз щодо Критерію 7

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, палац культури, спортивний комплекс, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП (сучасні онлайн програми) в цілому забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання.
2. Освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП.
3. Механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти є достатнього рівня для задоволення потреб здобувачів вищої освіти.
4. ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами (внутрішньо переміщені, в декреті, із тяжким матеріальним становищем та ін.).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7:

Слабкі сторони, недоліки:

Не достатня інформованість студентів стосовно того, який існує механізм вирішення конфліктних ситуацій, але здобувачі знають про скриньку довіри, яка є на кожному

факультеті та гарячу лінію для анонімних скарг.

Рекомендації щодо удосконалення:

1) Частіше розповідати своїм студентам про можливості міжнародного обміну та подорожей за кордон, тим паче, коли є такий потужний міжнародний відділ у ЗВО.

2) Створити належні умови для людей з особливими потребами під час освітнього процесу в стінах ЗВО (встановлення пандусів, виділити спеціальний ліфт для таких людей, який зупинявся б на кожному поверсі).

Рівень відповідності Критерію 7:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7:

Недолік не є суттєвим та не впливає на загальність відповідність критерію.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Факт підтверджено: ЗВО послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються нормативними документами, опублікованими на веб-сайті Університету за адресою [http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Jakist%20osvity_2017\(1\).pdf](http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Jakist%20osvity_2017(1).pdf). В першу чергу це "Положення про організацію освітнього процесу в ДНУ" та "Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ДНУ" зокрема пункт 3 цього положення -Розробка, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм. Організація освітньої діяльності. Відповідно до зазначеного Положення система внутрішнього забезпечення якості освіти в ДНУ передбачає щорічний моніторинг та періодичне оновлення ОП. Як правило, перегляд ОП та її компонентів відбувається не менше, ніж раз на рік, перед початком навчального року. Критерії, за якими відбувається перегляд ОП, формуються як у результаті зворотного зв'язку з науково-педагогічними працівниками, студентами, випускниками і роботодавцями, так і в наслідок прогнозування розвитку галузей знань та потреб суспільства. Внесення змін до ОП ухвалюється вченою радою Університету. Як приклад, наведемо зміни у зміст вибіркової дисципліни ВК 2 «Конструктивно-географічні основи раціонального природокористування» для врахування регіональних особливостей природокористування було внесено зміни в розділ 3 та оформлено у вигляді додатку до робочої програми дисципліни та затверджено на засіданні кафедри географії (Протокол засідання кафедри географії №2 від10/09/2019). Докази: нормативна база ЗВО, співбесіди з академічним персоналом, здобувачами, випускниками, роботодавцями та сервісними відділами.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Факт підтверджено: В процесі навчання регулярно проводяться опитування студентів для виявлення якості викладання, матеріальної та інформаційної забезпеченості навчання, побажань до змісту та форм навчання. Опитування щодо якості викладання проводяться на рівні університету у вигляді анкетування всіх студентів. Співбесіди та опитування щодо змісту та організації навчання проводяться викладачами кафедри. Результати опитування обговорюються на засідання кафедри і беруться до уваги при перегляді ОП та розробці робочих програм навчальних дисциплін.

Докази: нормативна база ЗВО, співбесіди із здобувачами та випускниками. Крім цього, існує певна прогалина в інформуванні студентів стосовно їх права впливати на зміни в ОП. Опитані здобувачі зазначали, що мало чули про такий механізм. Хоча нормативна база існує та викладачі добре проінформовані.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Факти, докази та їх аналіз:

Факт підтверджено: Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Викладачі кафедри постійно підтримують зв'язок з потенційними і реальними роботодавцями випускників. Відбуваються зустрічі з викладачами СНЗ, працівниками інших організацій, випускниками кафедри, де обговорюються зауваження і побажання щодо процесу та змісту підготовки студентів. Проводиться опитування щодо якості підготовки студентів як в під час проходження виробничої практики, так і після закінчення університету. По завершенні виробничої практики кожному студенту дається на виробництві характеристика в якій оцінюються знання та компетенції, якими володіють студенти. Щорічно в Університеті проводиться так званий День кар'єри, де потенційні роботодавці спілкуються зі студентами і викладачами кафедри. В процесі такого спілкування обговорюється суть та шляхи формування компетенцій, необхідних для успішної професійної діяльності випускників.

Докази: спілкування із академічним персоналом, роботодавцями, випускниками, представниками ОСС та здобувачами. Варто зазначити, що кафедра могла б запрошувати частіше випускників, які стали роботодавцями до формування змін в ОП, бо певні роботодавці вказували, що вони мають і бажання, і можливість, але кафедра ці питання з ними не обговорювала.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Факт підтверджено: На кафедрі накопичується інформація щодо працевлаштування та кар'єрного шляху випускників для використання їхніх побажань і досвіду з метою удосконалення ОП. Практикуються зустрічі викладачів та студентів з випускниками кафедри, що здобули освіту за ОПІ спеціальності 0705 Географія та 103 «Науки про Землю», які працюють в різних сферах (освітній, еколого-природоохоронній, управлінській, геоінформаційній тощо) для обміну досвідом та рекомендаціями щодо удосконалення підготовки майбутніх фахівців. Випуск магістрів за ОП «Географія» зі спеціальності 106 Географія відбудеться у січні 2020 р.

Докази: документи надані гарантом ОП; спілкування із випускниками та роботодавцями.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Факт підтверджено: В процесі реалізації ОП проводився аналіз змісту та структури компонентів ОП. Як правило, перегляд ОП відбувається не менше, ніж раз на рік, перед початком навчального року. В результаті врахування зауважень, зроблених викладачами кафедри, співробітниками навчального відділу ДНУ під час розгляду і затвердження робочих навчальних програм предметів, а також побажань потенційних роботодавців випускників ОП, відбувались окремі зміни у змісті компонентів програми. Внесення змін до ОП ухвалюється вченою радою Університету. Як приклад, наведемо зміни у зміст вибіркової дисципліни ВК 2 «Конструктивно-географічні основи раціонального природокористування» для врахування регіональних особливостей природокористування було внесено зміни в розділ 3 та оформлено у вигляді додатку до робочої програми дисципліни та затверджено на засіданні кафедри географії (Протокол засідання кафедри географії №2 від 10.09.2019).

Докази: нормативна база, спілкування із випускниками, академічним персоналом, сервісними відділами.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Акредитація даної ОП відбувається вперше. Перший набір ДНУ на ОП здійснено у 2018-2019 н.р.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Факт підтвердено: З метою підвищення якості освіти проводяться зустрічі студентів і викладачів кафедри з провідними науковцями та керівниками і співробітниками науково-виробничих закладів України, в процесі яких обговорюються, зокрема, зміст ОП та особливості підготовки студентів. Так, були проведені зустрічі з директором Інституту географії АН України д-р геогр. наук, академіком Л.Г. Руденко, директором та головним редактором ДНВП «Картографія», методистом УЦОЯО Карплюк Г.І. та ін.

Докази: спілкування із здобувачами освіти, випускниками, органами ОСС, академічним персоналом.

Загальний аналіз щодо Критерію 8

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8:

Сильні сторони:

1) Відкриті заняття та взаємне відвідування викладачами лекційних і практичних занять з подальшим аналізом якості проведеного заняття, формулюванням зауважень і побажань для удосконалення компонентів ОП та методів і форм навчання.

2) З метою підвищення якості освіти проводяться зустрічі студентів і викладачів кафедри з провідними науковцями та керівниками і співробітниками науково-виробничих закладів України, в процесі яких обговорюються, зокрема, зміст ОП та особливості підготовки студентів.

3) На кафедрі накопичується інформація щодо працевлаштування та кар'єрного шляху випускників для використання їхніх побажань і досвіду з метою удосконалення ОП.

4) Практикуються зустрічі викладачів та студентів з випускниками кафедри, що здобули освіту за ОПП спеціальності 0705 Географія та 103 «Науки про Землю», які працюють в різних сферах (освітній, еколого-природоохоронній, управлінській, геоінформаційній тощо) для обміну досвідом та рекомендаціями щодо удосконалення підготовки майбутніх фахівців.

5) Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

6) Щорічно в Університеті проводиться так званий День кар'єри, де потенційні роботодавці спілкуються зі студентами і викладачами кафедри. В процесі такого спілкування обговорюється суть та шляхи формування компетенцій, необхідних для успішної професійної діяльності випускників.

7) В процесі навчання раз на рік проводяться опитування студентів для виявлення якості викладання, матеріальної та інформаційної забезпеченості навчання, побажань до змісту та форм навчання, які потім враховуються викладацьким складом.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8:

Слабкі сторони:

1) Замала періодичність опитувань студентів стосовно якості викладання та форма опитування.

2) Не повне заохочення роботодавців та випускників до перегляду та покращення ОП.

Рекомендації щодо удосконалення:

- 1) Проводити опитування студентів в онлайн формі та не рідше ніж раз на пів року.
- 2) Частіше запрошувати випускників та роботодавців до процесу оновлення ОП і обміном практичного досвіду між роботодавцями та здобувачами.

Рівень відповідності Критерію 8:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8:

Недоліки не є суттєвими та не псують загального критерію.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Факт підтверджено: Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються нормативними документами, оприлюдненими на сайті ДНУ Основним нормативним документом, що регламентує організацію і проведення освітнього процесу є Положення про організацію освітнього процесу в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара, Правила внутрішнього розпорядку ДНУ; Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ДНУ, в яких визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Доступність до нього для учасників освітнього процесу забезпечується публікацією на веб-сайті Університету за адресою http://www.dnu.dp.ua/view/normativna_baza_oisvitnyogo_processu

Докази: спілкування з сервісними відділами, академічним персоналом, здобувачами освіти; перегляд нормативної бази.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції зацікавлених сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

Факт не підтверджений: Комісія не отримала (не побачила) під час своєї роботи документи, які б підтверджували, що ОП викладалась на сайті для отримання зауважень та рекомендацій від стейкхолдерів.

Докази: відсутність посилань на веб-сайті; спілкування із роботодавцями. Були висловлені уточнюючі запитання стосовно отримання зауважень та пропозиції від стейкхолдерів до проекту ОП. Під час спілкування з ними комісія дізналась, що роботодавці беруть участь в формуванні змін до ОП та заохочують здобувачів до практики, але фіксацій такого факту у письмовій формі не має.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних зацікавлених сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Факти, докази та їх аналіз:

Факт підтверджено: ЗВО своєчасно оприлюднює на своєму сайті точну та достовірну інформацію про ОП, в обсязі, який є прийнятним для інформування зацікавлених сторін.

http://www.dnu.dp.ua/docs/osvitni_programy/2019/magistr/106_1_m.pdf

Докази: посилання на сайті; спілкування із здобувачами освіти, академічним персоналом та роботодавцями.

Загальний аналіз щодо Критерію 9

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9:

- 1) Визначені чіткі та зрозумілі правила та процедури, що регулюють права і обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації ОП.
- 2) ЗВО своєчасно оприлюднює на своєму сайті точну та достовірну інформацію про ОП, в обсязі достатньому для стейкхолдерів і суспільства.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9:

1) Підтвердження коментарів Національного агентства, що на сайті ЗВО відсутня інформація стосовно обговорення ОП.

Рекомендації:

- 1) Виставляти вчасно (не пізніше ніж за місяць) обговорення ОП на сайті та інформувати максимальну кількість роботодавців про цю подію.
- 2) Всі зміни до ОП зі сторони роботодавців фіксувати в документах для майбутніх підтверджень і виставляти на сайті ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 9:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9:

Недоліки не є суттєвими.

5. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження та зауваження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Калугін Іван Васильович стосовно зауважень до оцінки критерію №7.

Під час фінального спілкування з менеджментом ЗВО та рекомендацій стосовно покращення стану протипожежної безпеки, у мене сформувалась думка, що менеджмент ЗВО до кінця не розуміє всієї серйозності ситуації, але цього не можна сказати про гаранта ОП.

ЗВО не забезпечує достатню безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, а саме існує не дотримання протипожежних умов у стінах ЗВО: Під час персонального огляду лабораторії, де відбувається освітній процес, було виявлено відсутність вогнегасника, що в свою чергу є порушенням протипожежної безпеки. Разом з тим в лабораторії зберігаються журнали з охорони праці та техніки безпеки з підписами студентів.

У спілкування з менеджментом ЗВО комісією запевнили, що університет виділив кошти на задоволення потреб з протипожежної безпеки; за декілька тижнів до ситуації в Одесі, в університеті проходила низка профілактичних заходів на тему протипожежних ситуацій. На фінальній зустрічі підчас повторного акцентування на цій проблемі, у експертної комісії склалась спільна думка, що менеджмент ЗВО не розуміє всієї серйозності такої ситуації. Разом з тим гарант ОП відразу прислухався до рекомендацій комісії та надіслав запит до адміністрація задля вирішення ситуації із вогнегасниками.

Після обговорення цієї ситуації у колі комісії 2 з 3 членів дійшли думки, що варто ставити критерію 7 оцінку «В». В свою чергу Калугін Іван до кінця не певен у тому, що ЗВО до кінця року вирішить це питання, а ризикувати життями студентів він не хоче, тому вважає, що варто ставити оцінку «Е». Тому розсуд цієї ситуація залишається на плечах ГЕР і загальна оцінка по цьому критерію завдяки більшості голосів становить «В»

6. Підсумки

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма, що акредитується, відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій	Рівень відповідності
----------	----------------------

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	A
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	-

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, не існують.

До звіту додається:

дорадчий висновок представника роботодавців
окремі думки членів експертної групи
програма відвідування ЗВО
інші документи

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Голова експертної групи (електронний підпис)

Члени експертної групи (електронні підписи)